Székaszó
KARCFALVI-CSÍKJENŐFALVI KISÚJSÁG
2024. DECEMBER

A grecciói karácsony 800 év távlatából

Guia Laurean Hugó OFM testvért kérdeztük

A grecciói betlehem történetét talán nem minden olvasónk ismeri. Röviden összefoglalod mindazt, amit azon a 801 évvel ezelőtti karácsonyon Szent Ferenc tett?

A kápolna oltárképe (részlet)

A tavaly, 2023-ban, volt annak 800 éves évfordulója, hogy Szent Ferenc 1223 karácsonyán az emberek segítségével egy élő betlehemet állított fel. Olyan szép, nekem úgy tetszik ez, hogy nem ő egyedül volt az, aki kigondolta és kivitelezte, hanem a testvérekkel együtt és Greccio lakosaival együtt vitték véghez. Greccio a Rieti völgyében lévő kis városka ott a hegyek között. Egy olyan hely, ahová Szent Ferenc szeretett elvonulni, csendben lenni, imádkozni. Tudjuk róla azt, hogy ő egy olyan ember, aki gyakran keresi a csendet, a nyugalmat, hogy ott Istennel legyen négyszemközt. Ugyanakkor pedig az emberek között él, tevékenykedik, hirdeti az evangéliumot. Miután visszatér a szentföldről, szeretné - így fogalmaz: a testvérei számára és az ott élők számára, hogy karácsonykor a saját szemükkel lássák, hogy milyen körülmények között született meg az üdvözítő. Valószínűleg ő látta Betlehemben a szentföldi zarándoklata után azokat a körülményeket, de itt újbólcsak szeretné ezt feleleveníteni, és maga előtt látni. Így az emberek segítségével, kimondottan egy János nevezetű férfi segítségével, aki odaadja az ő barlangját mintegy istállót szentestére, hogy ott oltárt állítsanak fel, ott egy élő betlehemet rendezzenek be. A testvérek és a hívek segítségével megülik a karácsonyi szentestét, az ünnepet. És ennek a szentmisének a keretében Szent Ferenc úgy átéli Jézus születését, hogy az ő karjában a jelenlévők megelevenedni látják a kisded Jézust. Tehát Szent Ferenc mintegy személyesen találkozik a kisded Jézussal ekkor. Innen ered, hogy a ferences hagyomány szerint minden évnek karácsonyán betlehemet állítanak, hogy az emberek lássák a saját szemükkel azt, hogy milyen körülmények között születik meg az üdvözítő. **Folytatás a 2. oldalon**

Közeledik szent karácsony

Hópihével felhők szárnyán
Közeledik szent karácsony,
Szívünk tiszta melegével,
Az angyalok seregével,
Várakozás örömével,
Mindenki boldoggá váljon.

Add Uram, hogy legyen boldog
Az árva s az elhagyatott,
Szegényeknek hajlékába',
Fűtetlen, hideg szobába',
Várakozva a Csodára,
Szent Családhoz imádkozott.

Áhítat meghitt csendjében
Megáll az ember egy percre,
Hallgatja a csendet s magányt,
Nézi az égbolt csillagát,
A Teremtésnek színpadát,
S éltet lehel csengettyűbe.

Csengő hangja téli éjben
Rezegve messze-messze száll,
Havas bércek rejtekébe,
Befagyott patak tükrébe,
A szitáló hóesésbe',
Lélek húrjain hazaszáll.

Add Uram, hogy legyen boldog
Minden ember, ki hazatér,
Ősi tűzhely melegénél,
Szikrák pattogó tüzénél,
Gyertya sercegő fényénél,
Imáiban Téged dicsér.

Add Uram, hogy legyen boldog
A hitetlen s az elveszett,
Bálványokat félretéve,
Függőségtől menekülve,
Bántásokat elfeledve,
Múlt bűneiért vezekelt.

Szent karácsony éjszakáján,
Mikor az Ige testté lett,
Felcsendül a zsoltár hangja,
Mindenütt a nagyvilágba',
Emberiség boldogsága,
A kis Jézus megszületett.

Albert (Balázs) Jolán

Folytatás az 1. oldalról

Ő, aki nem vonakodik, bármilyen körülmények is legyenek - akár külső körülmények, lásd egy istálló vagy egy barlang -, vagy akár belső körülmények (az emberenek a gonoszsága, rosszasága, bűnös mivolta, hanyagsága, nemtörődömsége) - Ő nem vonakodik még ilyen körülmények között sem közénk jönni, hozzánk eljönni. Ez egy nagyon fontos, a ma élő ember számára is egy nagyon fontos üzenet: az Úr nem személyválogató, nem nézi, hogy milyen nyomorúságban vagyunk, hanem jól tudja, hogy Ő mint üdzözítő, mint megváltó érkezik hozzánk. Ilyen szempontból a ferences hagyomány ezt őrzi. (De ilyen például a keresztút is, a ferencesek azok, akik elterjesztik ezt, hogy az emberek lássák, hogy milyen utat tett meg Jézus a Kálvária hegyéig, a keresztre feszítés helyéig. Ez is a ferences hagyományból születik meg, hogy az emberek lássák.) Az is nagyon szép, hogy például itt Csíksomlyón a ferences testvérek a 18. sz elején az itteni diákokkal, akik a ferences iskolában tanultak, úgynevezett misztériumdrámákat írnak, és adják elő. Ezek által segítve az embereket, hogy jobban megértsék a különböző szentírási történeteket, hittitkokat a színdarab segítségével. Tehát hogy lássuk azt, hogy mit ünneplünk, lássuk a titkot, hogy közelebb kerüljünk az üzenethez.

Szent Ferenc hirdette ezek után is, hogy Ő, Jézus Krisztus nap mint nap közénk jön az oltáriszentségben a szentmisében. Tehát ezt az alázatot, ezt az egyszerűséget, ezt a kicsinységet látja ő, véli felfedezni minden egyes szentmisében. Így a mai embernek ez is egy nagyon fontos üzenet, hogy az üdvözítőt fogadni, vele találkozni a szentmisében lehet, maga az oltár az a jászol, ahová érkezik, és őt körülveszik azok, akik szeretik: a szentek, hisz mind-mind ott vannak a szentmisében az egész szentek közössége; mi, akik itt vagyunk a küzdő egyháznak a részesei a földön, ugyanakkor a tisztuló egyház is ott jelen van. Tehát mindannyiunk számára egy találkozási hely a szentmise.

Betegek gyógyítója (Xantus Géza munkája)

A karácsonyhoz leginkább az örömet, a boldogságot társítjuk, miközben tudjuk, hogy vannak magányosak, szenvedők. Te gyakran látogatod a betegeket a kórházban. Milyen gondolatokkal üzennél azoknak, akikben most a testi vagy lelki szenvedés erősebb, és így lépnek a karácsonyi ünnepbe?

Ennek kapcsán említeném azt meg, hogy a kórházban járva, betegekkel, szomorkodókkal találkozva nemegyszer véltem felfedezni, hogy mekkora ajándék számunkra az, hogy közösen tudunk imádkozni. Tehát belépve egy kórterembe láttam többször már, hogy miként változik el az embernek az arca, akár csak meglátva, hogy egy ferences testvér érkezett hozzá, akivel tud majd együtt imádkozni vagy akitől tud segítséget kérni. Illetve láttam azt is, hogy mekkora ajándék, hogy el tudja végezni a szentgyónását, szentáldozáshoz tud járulni. Tehát ilyen szempontból a karácsony ünnepe tovább él, és tovább élhet bennünk azáltal, hogy befogadjuk Jézust, aki alázatosan mintegy kicsi gyermek képében jön közénk az oltáriszentségben. Én ezt emelném itt ki főleg azoknak, akik egyedül érzik magukat, akik szomorúak: vegyék észre, hogy Jézus épp értük jött. Ő maga mondja, hogy azokért jöttem, akik szomorúak, akik betegek, akik egyedül érzik magukat. Mindenekelőtt értük jött. Tehát ezt meghallani, ezt észrevenni, és az imában, a szentmisében, az embertársban, akitől segítséget kérünk - találkozni az Úrral, aki közöttünk van, aki eljött hozzánk.

Egyben üzenet lehet azok számára is, akik most jól vannak, egészségesek: hogy merjenek így járni-kelni az emberek között, hogy észrevegyék azt, hogy mivel segíthetnek, hogyan lehetnek jelen mások életében vigasztalással. Hisz Jézus úgy küld bennünket ebbe a világba, ahogyan Őt is küldte az Atya. Ez lehet mindannyiunk számára egy üzenet: merjünk úgy ünnepelni, hogy ne csak magunk körül forogjanak gondolataink, hanem vegyük észre azt, aki rászorul a figyelemre, a közelségre és a vigasztalásra.

Kiss Adél

Helyi fiatalok hagyománya:

Az adventi koszorú készítése

A kis közösségekben rejlő erő mindig az összetartásból és a közös értékekből fakad. Községünkben sincs ez másként, ahol a helyi fiatalok immár évek óta ápolnak egy különleges hagyományt: minden adventi időszakban saját kezükkel készítik el a község adventi koszorúját.

Ez a kezdeményezés egyszerű ötletként indult néhány évvel ezelőtt, de mára a közösség életének szerves részévé vált.

Nemcsak az ünnepi hangulat megteremtéséről van szó, hanem arról is, hogy a fiatalok közösen dolgoznak egy olyan célt megvalósítva, amely az egész közösséget érinti. Az elkészített koszorú nemcsak egy szép dísz, hanem szimbóluma is annak, hogy a község lakói mennyire fontosnak tartják az

összetartozást és a helyi értékek megőrzését. Az adventi koszorú készítése példát mutat arra, hogy a közösségi összefogásból milyen értékek születhetnek.

A fiatalok lelkesedése és kreativitása biztosíték arra, hogy ez a szép hagyomány még sokáig fennmaradjon. Az adventi koszorú tehát nem csupán egy ünnepi dísz, hanem a közösség identitásának része. Egy olyan szimbólum, amely a szeretet, az összefogás és az ünnepi várakozás jelentőségét hirdeti. A hagyományok ott születnek, ahol az emberek szívvel-lélekkel ápolják azokat. A község fiataljai bebizonyították, hogy a közösségi értékek továbbadása nemcsak a múlt öröksége lehet, hanem a jelen aktív teremtő ereje is. Az adventi koszorú készítése pedig ennek tökéletes példája.

Hajrá, fiatalok, és köszönjük nektek, hogy szebbé teszitek az ünnepeket!

Az adventi koszorú gyertyáinak szimbolikus meggyújtása alkalmával az újonnan alakult tűzoltózenekart hallhattuk, akik karácsonyi dallamokat játszottak segítve ezzel az ünnepre való ráhangolódást.

Bogdán István

Tudja-e hogy?

• A legelső mesterséges **karácsonyfa** Németországban készült, és festett libatollakból építették.

• Egy átlagos karácsonyfa **15** évig nevelkedik.

• Az ünnepi időszakban másodpercenként 28 **legókészletet** adnak el.

• Tudósok **kiszámolták**, hogy ahhoz, hogy a Jézuska vagy a Mikulás a világ minden otthonába eljuttassa az ajándékokat, óránként 7 919 904 km/h sebességgel kellene utaznia! Nagyjából 1,6 milliárd háztartás van összesen a világon. Ebből körülbelül 500 milliót kell meglátogatnia karácsony este. A nemzetközi időzónák miatt körülbelül 42 órája lenne arra, hogy elvégezze a feladatát. Ahhoz, hogy ez lehetséges legyen, minden egyes háztartásnál mindössze 300 mikromásodpercet (ez 0,0003 másodperc!) tölthetne.

• A karácsonyfa friss tűleveleiből akár **szörp** is készíthető, amely kiváló C-vitamin forrás.

• A világ első karácsonyi **üdvözlőlapja**, amely Sir Henry Cole számára készült 1843-ban több mint 10 000 dollárért cserélt gazdát 2015-ben. A kézzel festett kártya egy borozó családot ábrázolt.

• Elektromos **égősor** segítségével 1882-ben világította ki először a karácsonyfát Edward Johnson.

• Sokak kedvenc éneke, az 1857-ben írt **Jingle Bells** valójában hálaadásra íródott, és a címe One horse open sleigh! volt.

• A **Mikulás** sokféle színt viselt korábban, többek között kéket, zöldet, fehéret és pirosat. A piros szín egyeduralma a 30-as években kezdődött, amikor a híres üdítőital reklámkampánya letarolta Amerikát.

• A hagyományos **karácsonyi cukorkát** 250 évvel ezelőtt Németországban készítették először.

• A legtöbb bevételt hozó **karácsonyi film** A Grincs volt, Jim Carrey főszereplésével.

• Miért a **piros, az arany és a zöld** a karácsony színe? A zöld már régóta az élet és az újjászületés szimbóluma; a piros Krisztus vérére utal, az arany pedig a fényt, valamint a gazdagságot és a királyi jogot jelenti.

• A közhiedelemmel ellentétben a karácsonyi ünnep alatt az **öngyilkosság** aránya alacsony. Tavasszal a legmagasabb az öngyilkosságok száma.

• Manapság egyre kevesebben gondolnak úgy a karácsonyra, mint egy **vallási ünnepre**, ezért ezekben az időkben is ritkák a látogatások a templomokba. Az ünneplő emberek csak 51%-a megy karácsonykor az éjféli misére.

• A **mikulásvirág** Mexikóban őshonos, és az aztékok termesztették, akik a növényt Cuetlaxochitl-nek hívták („hervadó virág"). Az aztékok számára a növény ragyogó vörös színe a tisztaságot szimbolizálta, és gyakran használták a láz csökkentésére. A közhiedelemmel ellentétben a mikulásvirág nem mérgező.

• A legkorábbi ismert **karácsonyfadísz** az alma volt. Karácsonykor a középkori színészek almával díszítették a paradicsomfákat (általában fenyőket) a „Paradise Plays" játék során, amelyek Ádám és Éva teremtését és bukását ábrázoló színdarabok voltak.

(Forrás: noklapja.hu, tortenelemcikkek.hu)

Katalin tiltja, András zárja

Nálunk ez a mondás járja

Az adventi idő előtt Katalin bált tartottunk a jenőfalvi iskolában. Egy „járt-kelt" ember azt mondta: Ezt így senki nem szervezi, más iskolában. Mi igen. Immár több évtizede megrendezzük, már hagyomány.

Hogy is van ez nálunk az iskolában? A szülőkkel és Karda László néptáncoktatóval ötletelünk, egyeztetünk előtte. Idén november 28-án került sor a bálra. A néptáncoktató a már tanult táncokkal és „új" lépésekkel, játékokkal szórakoztatta a gyerekeket. A szülők jóvoltából kürtőskaláccsal valamint Biró Teréz nevelőszülő (legalább 4 éve) Isten nevében készített fánkkal tette ízesebbé az eseményt. A gyerekek által hozott gyógynövényből készített utánozhatatlan teával oltották szomjukat a szórakozástól kihevült kistáncosok. Jól látszott és hallatszott az emelkedett hangulat. Erről beszéljenek a mellékelt képek.

Ez alkalommal, hálás köszönetemet fejezem ki a kollégáim nevében is, a névtelenséget kérő adományozónak, az odaadó szülőknek, hogy évről évre segítik a rendezvényt, így támogatva iskolánkban az összetartozás, együttdolgozás élményét. Isten fizesse!

Isten tartsa meg ezt a jó szokást (s mi is)!

Kívánok mindannyiunknak bensőséges adventet, és meghitt karácsonyi ünnepeket, Isten áldásával!

Horváth Ilona, tanítónő

Pásztorjáték

Barlangistálló, jászol, szalma, szamár, ökör és pásztorok. Mária, József és a Kisded. Angyalok és a csillag. Három királyok és sok más kellék, mely az első betlehemi jelenetre emlékeztet a Szentírás szavai alapján. Ezeket a szavakat öleli magába a pásztorjáték, amely jelképezi az egykori eseményeket, és segít átélni karácsony misztériumát, hogy az emberek szívében is helyet kapjon Jézus, aki gyermek képében jött közénk.

A történet eredete több, mint nyolcszáz évre tekint vissza. Mi történt 1223 karácsonyán, egy Greccio nevű itáliai városkában? Assisi Szent Ferenc az ünnep fényének emelésére megkérte egy barátját, hogy elevenítsék fel a szent éjszaka eseményeit. Berendeztek egy barlangot, szalmával kibélelt jászlat készítettek, ökröt és szamarat hoztak, és megkértek néhány pásztort, hogy vegyenek részt az alkalmi színjátékban. Szent Ferenc célja az volt, hogy a berendezett betlehemi istálló segítse az embereket, hogy jobban át tudják élni a karácsony valós eseményeit.

A hagyomány idén is folytatódik, hiszen a Mártonffy György Általános Iskola VI. osztályos tanulói készülnek, hogy elhozzák a szent éjszaka örömhírét, ami nem más, mint JÉZUS MEGSZÜLETETT!

András Teréz, magyartanár

Tanév eleji kirándulások

A 2024-2025-ös tanévet a VI. B osztály közösségépítő kirándulásokkal indította. Szeptember végén Rákoson, a Cserekert fogadóban töltöttek egy csodaszép hétvégét a VI. B és a VII. osztály tanulói osztályfőnökük kíséretében. Változatos programokban, tevékenységsorozatban volt részük a gyerekeknek, olyan készségek fejlődtek, mint az együttműködő, kommunikációs, problémamegoldó, konfliktuskezelő, kooperációs és még sorolhatnánk. Köszönetünket fejezzük ki a Mártonffy György Általános Iskola vezetőségének, hogy a PNRAS-pályázat keretén belül lehetővé tette ezt a csapatépítő alkalmat, továbbá köszönjük a Kaleidoscope munkatársainak a tevékenység levezetéséért.

Októberben, az Iskola másként hét keretén belül Kánya Tihamér földrajz szakos tanár szervezésének köszönhetően egy pénteki napon elhagytuk a ködös medencét, az V. A, VI. A és VI. B osztály a Gyilkos-tó fölé emelkedett, s meg sem álltunk a Kis-Cohárd csúcsáig. Gyönyörű napot töltöttünk a színpompás őszben, délután gyönyörködtünk a Gyilkos-tó szépségében, sőt hazafelé a bobpályánál is kitérőt tettünk. Felejthetetlen élmény marad úgy a tanulóknak, mint az őket kísérő pedagógusoknak.

András Teréz, a VI. B osztályfőnöke

GreenSic – Karcfalva – Környezetünk védelme

„Változtass ma, hogy legyen holnap”. *Ezzel a jelmondattal indított programot a felcsíki iskolák körében a Felcsík Kistérségi Társulás, melynek feladataiban, tevékenységeiben és munkáiban a Mártonffy György Általános Iskola diákjai is kiveszik a részüket, illetve betekintést nyernek szűkebb és szélesebb körben is környezetünk állapotának, jelenének feltérképezésében, és jövőbeli képének alakításában is olyan módon, hogy a következő generációk is hasonló módon használhassák, élvezhessék páratlan adottságokkal rendelkező, és minket is fenntartó környezetünket.*

A projekt célja tehát a gyerekek, és általuk a felnőttek nevelése is egy környezetkímélőbb életmódra, ami több feladat és tevékenység által valósul meg. Az egyik közülük a védett területeink felmérése kirándulások során, ahol iskolánk 5. és 6. osztályos tanulói vettek részt, gyalog bejárva a Balánbánya – Egyeskő útvonalat és feltérképezve a természet és az ember által alakított környezetet. Az Iskola másként hét keretein belül szintén sor került pár kirándulásra. VII. és VIII. osztályos tanulóink a már megszokottnak mondható Csukás-hegység csúcsát és legszebb részeit látogatták meg, míg a „kicsik”, azaz a VI. A és B osztály, valamint az V. A osztály a Gyilkos-tó környékét és a Kis-Cohárd mészkőszikláit vette közelebbről szemügyre. Ezúton is köszönet a szülőknek, az iskola vezetőségének, a kísérő tanároknak és a busztársaságoknak a támogatásért!

Kánya Tihamér,
földrajz szakos tanár

Mese, vers és népdal az iskolában

A Mártonffy György Általános Iskola közel 100 előkészítős, I-IV.-es és V-VIII.-as tanulója jelentkezett a 2024-2025-ös tanév elején a várva várt iskolai versenyekre. A benevezett diákok mesemondásban, versmondásban és népdaléneklésben mérettettek meg a kitartó felkészülés után.

Köszönetet mondunk a Csorgó Egyesületnek, amely 2018 óta hűségesen támogatja iskolánk versenyeit Hargita Megye Tanácsának pályázatai segítségével. Az idei tanévben is az ők segítségükkel tudtunk minden résztvevő gyereket emléklappal, oklevéllel és ajándékkönyvvel jutalmazni.

További köszönet illeti támogatóinkat: Hargita Megye Tanácsa, aki biztosította a pályázási lehetőséget, a Mártonffy György Általános Iskola vezetősége és pedagógusai, akik lehetővé tették a versenyek megszervezését és lebonyolítását, a Communitas Alapítvány, az RMDSZ, Karcfalva Község Helyi Tanácsa.

Öröm volt látni és hallgatni a lelkes és tehetséges diákokat, akiket jövőben is várunk a rendezvényekre!

Antal Etelka és Váncsa Éva, szervezők

Nagyméretű európai uniós projektet nyert a Mártonffy György Általános Iskola

A karcfalvi iskola az új iskolai évben egy nagyméretű európai uniós projektet nyert meg, amelynek célja az iskolaelhagyás csökkentése, illetve a jobb tanulmányi eredmények elérése a nyolcadik végén szervezendő záróvizsgán.

A PNRAS (Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar) projekt lehetővé teszi, hogy felzárkóztató programokat, foglalkozásokat szervezzünk a diákok részére, továbbképzéseket a pedagógusok számára, de projekt keretében az iskola felszereltségét is gazdagítani, bővíteni lehet.

A sokszínű tevékenységekről egy rövid ismertetőt közlünk:

2024. szeptemberében elkezdődött a pedagógusok képzéssorozata. A nonformális képzés az érzelmi intelligencia fejlesztése, a pozitív fegyelmezés, a személyiségfejlesztés lehetőségei, az asszertív kommunikáció témakörök köré épülnek a találkozások. Fontosnak tartjuk, hogy iskolánk pedagógusai érett, önmagukkal harmóniában levő pedagógusok legyenek, és hogy támogató jelenlétükkel tudják tanítani, fejleszteni, a jó felé irányítani a diákokat.

Az ősz folyamán minden V-VIII. osztályos tanuló részére sikerült egy-egy közösségépítő hétvégét betervezni, és finanszírozni. Minden osztályközösség részesülhetett ebben az élményben. A gyerekek egymást jobban megismerték, elfogadták, felismerték, hogy a nem iskolai környezetben eltöltött közös idő is mennyi értéket hordozhat. Ha egy osztály összetartó közösséggé válik, akkor azzal az osztállyal sokkal egyszerűbb dolgozni a pedagógusoknak is.

Az idei tanévtől elektronikus naplót használunk az iskolában. Aránylag könnyen kezelhető felületen a tanár egyszerű alkalmazással értesítheti a szülőket a gyereke órán való viselkedéséről, aktivitásáról, a tevékenységekbe való bekapcsolódásról. Ugyanakkor a szülő azonnal értesül, ha gyereke késik, vagy hiányzik, illetve milyen jegyet kapott a tanórán. Az alkalmazás tanulmányi átlagot is számol, a szülőt értesíti a gyereke tanulmányi előmeneteléről.

A pályázatból sikerült az iskolaudvar részére kerékpártartókat, padokat vásárolni. Ugyanakkor 3 kültéri és 2 beltéri pingpong asztalt s vásároltunk, de várjuk egy kültéri teqball asztal érkezését is.

A pályázat keretében folytatódik az iskolai könyvtár könyvállományának fejlesztése, mely a tavasszal kezdődött el Hargita Megye Tanácsa segítségével a Mártonffy György Egyesület által benyújtott pályázat támogatása révén, amikor 70 gyerek- és ifjúsági könyvet vásárolhattunk. Az újabb 4000 lej értékű könyvrendelés megérkezése után reméljük, hogy a diákokat sikerül olvasásra ösztönöznünk.

A program keretében román, magyar és matematika felzárkóztató tevékenységek zajlanak, illetve román és angol nyelvű kommunikációs foglalkozások. Decembertől robotika és digitális képfeldolgozó műhely is indul.

A projekt része a Szülői aggodalomcsökkentő nevet viselő képzéssorozat is, mely nagy érdeklődéssel indult november hónapban. A meghívott szakemberekkel történő találkozások lehetőséget adnak a résztvevőknek, hogy megerősödjenek szülői szerepükben, és megértsék, támogassák gyerekeiket az életben való önállósodás útján.

A foglalkozások ingyenesek, nyitottak mindenki számára. Kérjük a szülőket vegyenek részt a programjainkon, és gyermekeiket is biztassák, éljenek a felajánlott lehetőségekkel.

Kelemen Erzsébet, projektfelelős

Szülői aggodalomcsökkentő - előadások és műhelymunkák szülőknek

A fentebb nevezett címmel kezdte el szervezni november folyamán a karcfalvi Mártonffy György Általános Iskola együttműködésben a csíksomlyói székhelyű Pro Educatione Egyesülettel azokat a programokat, amelyek a helyi iskolába járó gyermekek szüleinek szólnak. Az előadások és műhelymunkák tartására a "Közösen a jóért" című európai uniós támogatású (F-PNRAS-2-2023-1176 azonosítójú) projekt keretében van lehetőség, amelynek célja a jobb tanulmányi eredmények elérését ösztönző, és az iskolaelhagyás megelőzését segítő tevékenységek megvalósítása. Különböző módokon lehet tenni mindezek érdekében, a szülők támogatása, informálása, bevonása, képzése, tanácsadása csak egyike az ilyen, az iskolát segítő háttérszolgálatoknak.

Az első alkalom meghívottja az iskolánk tanácsadója Borsos Annamária volt, ő az érzelmi támogatás kérdésével foglalkozott. A nagyszámú, érdeklődő és nyitott közönséget első körben arra hívta, hogy emlékezzenek vissza, milyenek is voltak ők maguk serdülőkorukban, mit éltek meg akkor nehéznek, milyen kihívásokkal és problémákkal találkoztak. Tette ezt azzal a céllal, hogy tudatosítsa a szülőkben saját megtapasztalásaikat, és ezek által segítse növekedni az együttérzést a serdülőkkel. Emellett érzelemkártyák segítségével arra hívta a felnőtteket, hogy a saját maguk életére vonatkoztatva próbálják beazonosítani a mindennapjaikat leginkább meghatározó érzelmeket: amit például az elmúlt napokban gyakran éreztek, amit épp a jelen pillanatban éreznek, és amire mondjuk egy közeli jövőben vágynak. A jövőfókusz mentén pedig felhívta a figyelmet arra, hogy a velünk született alapérzelmek mellett vannak tanult érzelmeink, az érzelemazonosítás és -kezelés gyakorlata tehát fejleszthető. Továbbá kiemelte: ahogyan mi beszélünk az érzelmeinkről, ahogyan azokat megéljük, az példa a saját gyermekeink számára is - erre próbáljuk emlékeztetni magunkat a hétköznapokban is. Különösen értékes volt, hogy a résztvevők aktívan bekapcsolódtak a beszélgetésbe és személyes tapasztalataikat mindannyiunkkal megosztották.

A szülői találkozók második alkalmának meghívottja Dimény-Varga Tünde-Mária iskolapszichológus, integratív gyermekpszichoterapeuta volt. Az ő előadása a kamasz agy működésének sajátosságairól szólt, neurológiai kutatások eredményeiből hozott közérthetően megfogalmazott eredményeket. Egy alkatrészeire szétszedett számítógép képéhez hasonlította a kamasz agyat, amelyben sok terület vagy funkció között nincs még meg a felnőttebb viselkedéshez szükséges összekötöttség, így például felelős viselkedés vagy racionális döntés nem is feltétlenül várható el a kamasztól. A kamasz agy sajátosságait szem előtt tartva érdemes néznünk például a tanulási gyakorlatot vagy az alvásmintákat. Szó esett arról is, hogy az átmeneti fejlődési szakaszban lévő kamasz agy sokkal kitettebb a stressz, a függőségek potenciális káros hatásainak, náluk a mentális betegségek kockázata is nagyobb. Volt néhány információ, amely láthatólag kissé sokkolta a hallgatóságot. De az előadás második részében a "Mit tehetünk?" kérdésre válaszolva olyan biztató szavakat és javaslatokat mondott, amelyekből a résztvevők kapaszkodókat találhattak a hétköznapokhoz. Például: a kötődést erősíteni, több fizikai együttléttel visszahódítani a kamaszt a szülőhöz, ünnepek és rituálék által erősíteni a családi kapcsolatokat, korlátozni a túlzott kortárskapcsolatot, értékelni a kamasz minden jó szándékát. Olvasmányként pedig Máté Gábor - Neufeld Gordon: A család ereje című könyvét ajánlotta.

Tájékoztatjuk a szülőket, hogy ez a program jövő évben is folytatódik, áprilisig minden hónapban további egy-egy előadónk lesz. Kérjük, figyeljék a szülői csoportokban a hirdetést. Szeretettel várjuk a további alkalmakra is!

Kiss Adél

Az önkormányzati projektek alakulása az elmúlt hónapok során

Ebben a lapszámban is összeállítottuk azt a rovatunkat, amelyben az önkormányzat háza táján az aktuálisan futó projektek és fejlesztések állapotáról és alakulásáról tájékoztatjuk a község lakosságát.
A következőkben e rövid beszámolót olvashatják:

• A **Madicsa-fürdő** felé vezető DC83-as jelzésű községi út aszfaltozási munkálatainak a végéhez érkeztünk. Júniusban kezdte el a kivitelező a munkát, amit folyamatosan végeztek, így a 6 hónapos megvalósítási időbe beleférve év végére befejezhettük ezt a nagyléptékű projektet. 4.480 méter hosszúságú útszakasz lett leaszfaltozva Madicsa fele egészen a fürdőig.

• Az ősz végére befejeződött a **közvilágítás** hálózat bővítése Jenőfalván a Külső és Belső Mezőszéle utcákban. 15 darab -lámpatestekkel felszerelt- új villanyoszlop lett felállítva, 3 elosztószekrénnyel és a hálózat kiépítéséhez szükséges vezetékekkel ellátva. Ezáltal a két útszakaszon összesen kb. 800 méter hosszúságban a közvilágítást tudjuk biztosítani, elősegítve ezzel a biztonságosabb közlekedést. Továbbá dolgozunk még aktuálisan azon, hogy a községben kisebb zsákutcákban, vagy ahol még igényelték a lakók, új lámpatesteket és oszlopokat helyezzünk el.

• Folyamatban van a polgármesteri hivatal épületének **energetikai felújítása**. A Nemzeti Helyreállítási Terv (PNRR) programból támogatott projektben a kivitelező cég az épület külső szigetelésével és a tetőtér javításával kezdte a munkát. Ezeket ősz végére sikerült befejeznie. A hátralévő időszakban a belső szigetelési és energetikai felújítási munkák következnek. Emiatt a hivatalban belső átrendeződésre kell számítani, reményeink szerint február végére befejeződik minden munkálat.

• Korábbi lapszámunkba írtuk, hogy a jenőfalvi Csergóba tervezett **szelektív hulladékgyűjtő udvar** kiépítése kapcsán a közbeszerzési folyamat a végéhez ért. Szeptemberben megkötöttük a kivitelezési szerződést a nyertes Niliten Construcții céggel. Ők most a tervezési munkákkal és az engedélyek beszerzésével foglalkoznak. A hulladékudvar megépítése a téli időszakra való tekintettel tavaszra tolódik. A zonális rendezési terv alapján belterületté nyilvánított telek 4.732 négyzetméter, ezen alakítjuk ki a különböző típusú (abroll, barakk, walk-in, nagy űrtartalmú nyitott és zárt) konténerek helyét, illetve a területet bekerítjük, biztonsági kamerákkal ellátjuk, villany- és vízellátását megoldjuk, a hulladék leméréséhez szükséges mérleget felszereljük, a hulladékudvarhoz vezető utat modernizáljuk.

• Előrelépésekről számolhatok be a Jenőfalvára tervezett **park-projekt** kapcsán. Elkészültek a tervek, beszereztük a szükséges engedélyeket. Így amikor az időjárás már engedi, elkezdhetjük a park területének kialakítását és a tervek szerinti felszerelését. Egy 4.711 négyzetméter alapterületű park lesz, amelyben 4.167 nm zöldövezet, 376 nm biciklisáv és 168 nm járda kerül, emelett játszótér és dísznövények lesznek benne.

• Rendkívül örülünk a hírnek, hogy az Országos Befektetési Társaság (CNI) megtalálta az új kivitelezőt a **karcfalvi orvosi rendelő** épületének teljeskörű felújítására. A székelyudvarhelyi vállalkozás már dolgozott korábban a községünkben a karcfalvi kultúrotthon felújításán, így bízunk benne, hogy ezúttal is eredményes lesz az együttműködés. A rendelő épületében már tartottak egy helyszíni terepszemlét, az időjárás függvényében mielőbb elkezdik a munkát.

Az egész évre visszatekintve azt mondhatjuk, hogy a legtöbb projektünkben sikerült előrébb lépni, hol kisebb lépésekkel, hol nagyobbal. Bízunk benne, hogy a 2024-es év fejlődési ritmusát 2025-ben is tudjuk majd tartani – bár az is igaz, hogy választási év után erősebbek a kérdőjelek, illetve bizonytalanságok. Mindezzel együtt a jót reméljük.

A téli ünnepek eljövetelével kívánok minden kedves karcfalvinak és jenőfalvinak, valmint minden olvasónak kegyelmekben gazdag békés karácsonyt és boldog újévet!

Gábor Tibor, polgármester

Tisztelt Karcfalviak és Jenőfalviak!

December 1-jén, vasárnap reggel, amikor leadtam a szavazatom a karcfalvi polgármesteri hivatalban, még nem is reméltem, hogy ilyen csodálatos eredmény születik. Elmondhatatlanul büszke vagyok mindannyiukra és arra, amit közösen elértünk!

Egy rendkívül nehéz és bizonytalan időszakban, egy hosszú és kihívásokkal teli kampány végén mi, erdélyi, székelyföldi magyarok ismét bebizonyítottuk, hogy erős, összetartó és szolidáris közösség vagyunk. Nemcsak egymásért és szülőföldünkért, hanem az egész ország jövőjéért is képesek vagyunk felelősséget vállalni.

Az idei év valódi hosszútávfutás volt a tavaszi önkormányzati és európai parlamenti, majd a mostani őszi elnök- és parlamenti választásokkal. És mi, csíkiak, nemcsak hogy emelt fővel teljesítettük ezt a távot, hanem győztesként értünk célba! A számok magukért beszélnek: december 1-jén Hargita megye az országos mezőny élén végzett, és Karcfalva és Jenőfalva még a megyei részvételt is túlszárnyalta. Községünkben tízből hét szavazó leadta a voksát a magyar képviselet erősítésére, egyértelműen jelezve, mit vár el tőlünk a következő négy évben.

A csíkiaknak és Hargita megyének erős szava lesz a Szövetség parlamenti frakcióiban, és az RMDSZ 6,4 százalékkal és 590 ezer szavazattal megkerülhetetlen politikai erő lesz Bukarestben. A bizalmat munkával fogjuk

megszolgálni: meg fogjuk védeni a közösségünket a magyarellenes pártoktól, amelyek megháromszorozták az erejüket a parlamentben, és partnereket keresünk, akikkel tovább építhetjük szeretett szülőföldünket.

Köszönöm még egyszer a bizalmat és a támogatást. Nagyon sokat jelent! Egyúttal kívánok mindannyiuknak nyugodtabb heteket és áldott, békés ünnepeket. Egy hosszú és küzdelmes év után mindannyian megérdemeljük, hogy szeretteink körében feltöltődjünk és új erőt gyűjtsünk a következő esztendő kihívásaihoz.

Boldog karácsonyt és sikerekben gazdag, boldog új esztendőt!

Üdvözlettel,
Kelemen Hunor

Az általános zűrzavarban is megőriztük erőnket, a magyar közösséggel számolni kell

Köszönet! Köszönet minden csíkkarcfalvi és csíkjenőfalvi lakosnak, egy olyan év végén, amikor kétszer is próbára tették a magyar közösség erejét, és mindkétszer példásan helyt állt. Júniusban megerősítettük önkormányzatainkat és az erdélyi magyarság hangját Európában, december 1-jén pedig meg tudtuk mutatni, hogy van jövőnk, és van még erőnk, velünk mindenkinek számolnia kell Bukarestben is. Egy nehéz év végén is azt tudjuk mondani: mi, erdélyi magyarok vagyunk az egyetlenek, akik erősebbek vagyunk. Megerősödtünk hitben, bizalomban, munkamorálban, összetartásban.

Köszönöm még egyszer a támogatást, a rengeteg szavazatot és azt a bizalmat, amellyel újabb mandátummal bíztak meg. Megtisztelő és egyben kötelez is. Kemény munkával fogjuk meghálálni.

A történelemkönyvek sokat fognak még írni arról, hogy jutott oda a román társadalom, hogy az elnökválasztás ekkora káoszba torkolljon, hogy két nappal a szavazás megkezdése előtt töröljék az első forduló eredményeit. Az ország társadalma a végletekig megosztott. Hatalmas a bizalmi válság a hagyományos pártokban és intézményekben, a szuveranistának keresztelt szélsőségesek, a magyarellenes pártok megháromszorozták jelenlétüket a parlamentben.

Ebben az általános zűrzavarban és fejetlenségben nekünk arra kell koncentrálnunk, hogy megőrizzük erőnket a törvényhozásban és ha lehet, a kormányban. A mi feladatunk, hogy felvegyük a harcot a magyarellenes erőkkel, megvédjük és fejlesszük közösségünket. Józan ésszel arra kell kényszerítsük a parlamentet és a kormányt, hogy az emberek problémáival foglalkozzon. Ne a pártok belső problémái legyenek fontosak, hanem a súlyos demográfiai helyzet, az oktatás, az egészségügy, a gazdák, vállalkozók problémái.

Habár a politikai egyeztetések az ünnepek környékén sem állnak le - tárgyalások, újabb döntések következnek - azt kívánom mindannyiuknak, hogy egy felfokozott közhangulatú év után a következő napok legyenek a csend, a családi béke, az egymásra figyelés és az örömszerzés napjai.

Áldott, békés karácsonyt és boldog új évet kívánok minden karcfalvi és jenőfalvi lakosnak!

Tánczos Barna,
szenátor

Hírek a Felcsík Kistérségi Társulás háza táján

Tisztelt Olvasó!

Kétezerhuszonnégy egy mozgalmas év volt sokunk számára. A Felcsík Kistérségi Társulás életében sem volt ez másképp. Pályázatok, rendezvények, egyeztetések, együttműködések, adminisztráció. A sorrend néha változott, de munkánk e köré az öt tevékenység köré csoportosult.

Pályázatok:

Idén összesen 17 pályázatot írtunk, menedzseltünk le. Ebből értékben és talán munkában is a legkiemelkedőbb a Környezetvédelmi Alaphoz még 2023-ban benyújtott pályázatunk, amelynek megvalósítása idén kezdődött el. Napjaink egyik legnagyobb kihívása az, hogy hogyan tudunk gyermekeink, unokáink, a jövő generációja számára tiszta, egészséges környezetet hátrahagyni, ahol még lehetőségük lesz tiszta vizet, egészséges élelmet fogyasztani, és tiszta levegőt szívni. Minden kis lépés, amellyel környezetünk tisztaságáért teszünk, fontos, de hosszútávon csakis úgy érhetünk el eredményt, ha a környezetvédelem fontosságát gyermekeinkben tudatosítjuk. Ezt a szempontot figyelembe véve indítottuk útjára projektünket, amelyen keresztül a felcsíki kilenc iskola V-VIII-as tanulóinak kínálunk feladatokat biodiverzitás, állatvédelem, hulladékgyűjtés és visszaváltás, komposztálás témákban. A kitűzött feladatokat a tanulók csapatokba verbuválódva oldják meg. Célunk, hogy a feladatok teljesítése által egy olyan promoter csapat jöjjön létre, amelyben a tanulók, mint a környezetvédelem témakörében képzett fiatalok tudásukat kamatoztassák a jövőben is környezetük javára. Ugyancsak a projekt eredményeként egy társasjátékot fogunk létrehozni, amely a felcsíki védett növény- és állatfajokat, környezetvédelmi területeket foglalja magába, játékossá téve az ismeretterjesztés folyamatát.

A fent bemutatott pályázaton kívül karcfalvi vonatkoztatásban a legfontosabbak: Hargita megyei kiírásból nyert ifjúsági programok finanszírozása, amelyből a falunapok alatt zajló programok megszervezése került támogatásra. Továbbá ugyancsak megyei kiírásból kapott a karcfalvi és jenőfalvi tűzoltóegyesület felszerelést, illetve a helyi egyház nevében is tettünk le pályázatot egy, az egyház tulajdonában lévő épület (a CEC épülete) felújítására vonatkozó terv elkészítésére. A CSÍK LEADER kiírásából Karcfalva Község Önkormányzata nevében 105 000 lej támogatást kaptunk a karcfalvi piac felújítására. Karcfalva községbe idén összesen 305 000 lejt sikerült lehívnunk pályázatok által.

Rendezvények:

Idén három saját rendezvényt, illetve tíz rendezvényt valósítottunk meg társszervezésben. Saját rendezvényeink:

1. Felcsíki Gyermeknap - idén tizenegyedik alkalommal szerveztük meg ezt a rendhagyónak számító rendezvényünket Csíkmadarason. A felcsíki kilenc iskola V-VIII-as tanulói vettek részt, és mérték össze tudásukat a különböző csapatvetélkedők által, amelynek végén a csíkdánfalvi Petőfi Sándor Szakközépiskola tanulói kerültek ki győztesként, így 2025-ben ők lesznek rendezvényünk házigazdái.

2. Felcsíki Gazdanap - nagy látogatottságnak örvendett idén az október havában megrendezett Felcsíki Gazdanap, amelyen a szakmai programoktól egész a gasztrokulináris élményekig mindenki megtalálhatta a számára kedvező programot. Ez az az esemény, amikor a felcsíki emberek találkoznak a csíkdánfalvi Kubik gödörben és amellett, hogy saját gondolataikat, tapasztalataikat is megosztják, lehetőségük van kapcsolatépítésre és szakmai fejlődésre is.

3. A Felcsíki Tűzoltó Kupa idén tizenkettedik alkalommal került megrendezésre, ezúttal a csíkdánfalvi önkéntes tűzoltó csapat volt a házigazda. Ahogy a nevében is benne van a felcsíki önkéntes tűzoltó csapatok vettek részt ezen az eseményen. Minden csapat különböző ügyességi vetélkedőkön kellett teljesítsen, amelynek eredményeképpen idén a csicsói önkéntes tűzoltó csapat vihette haza a vándorkupát, tehát ők lettek az idei verseny nyertesei. Ezúton is gratulálunk nekik!

Egyéb programjaink, együttműködések, tervek:

Úszásprogram: Idén összesen 403 gyermek vesz részt ebben a programban a 2024-2025-ös tanévben. Ebből 24 gyermek van Karcfalváról és Jenőfalváról. A programban a gyermekek szállítását és az oktatók bérét a Felcsík Kistérségi Társulás finanszírozza közösen a helyi önkormányzatokkal, illetve Hargita Megye Tanácsának segítségével.

Egészségtudatosító kampány: egy olyan előadás-sorozatot indítottunk útjára idén a Székelyföldi Jégkorong Akadémia Orvosi és Metodikai Központjával közösen, amelynek a célja a felvilágosítás a felcsíki emberek körében korunk betegségeiről, illetve a betegségek megelőzésének lehetséges módjairól. Idén öt előadást szerveztünk onkológiai, pszichés, szív- és érrendszeri témákban, de előadásainkat jövőre is szeretnénk folytatni, januárra ugyanis már tervezzük a következő előadást idegrendszeri megbetegedések témában, ezen belül is a napjainkban igen elterjedt gerincsérv kialakulását járjuk körbe.

Csabai Kolbászfesztivál: Az idei, 2024-es Csabai Kolbászfesztiválon Hargita megyét a Felcsík Kistérségi Társulás és a Tercsi képviselte. Számunkra megtiszteltetés volt Hargita megyét képviselni és együttműködési lehetőségeket feltérképezni Békés testvérmegyében. Köszönjük Hargita Megye Tanácsa bizalmát, a Békés Megyei Önkormányzat vendéglátását, a Tercsi vágóhíd és húsfeldolgozó lelkes munkáját és a finom termékeket, amellyel levették lábukról anyaországi testvéreinket (is)!

Tipegő indítása: napjainkban nemcsak Karcfalván, Felcsíkon, de más településeken is problémát jelent a leginkább 2 év és 3 év közötti gyermekek nappali felügyelete. Mivel a gyermeknevelési juttatást a gyermek kétéves koráig kapja a szülő, és a gyermek kétéves kora elérésénél a szülőnek vissza kell állnia dolgozni, így nagyon sok helyen problémás megoldani a gyermek felügyeletét a munkaidő alatt. Számos kérés, kérdés érkezett felénk is, de tudomásunk szerint a felcsíki vezetőség fele is ennek a problémának az orvoslására. Mára sikerült annyit előrelépni az ügyben, hogy elindult a folyamat egy tipegő indítására a 2025-2026-os tanévre Csíkkarcfalván. A Hargita Megyei Tanfelügyelőség és Hargita Megye Tanácsa közös pályázata révén lehetőség nyílt pár megyei iskola bekapcsolódására a projektbe. Felcsíkról Karcfalva és Dánfalva kapcsolódott be a projektbe. A pályázat jövő évben kerül elbírálásra, reméljük, hogy pozitív lesz az eredmény.

A fent felsorolt tevékenységeink csak egy szeletet mutatnak be az éves működésünkből, de célunk, hogy ismertessük Önökkel munkánkat, ezáltal is azt mutatva, hogy a Felcsík Kistérségi Társulásnak van létjogosultsága és haszna a felcsíki fejlődés és együttműködés palettáján.

Kívánunk mindannyiuk számára békés, boldog karácsonyt és egy örömteli boldog új esztendőt!

A Felcsík Kistérségi Társulás nevében,
Dobos Melinda

Részben újjászületett a jenőfalvi tűzoltószertár: példás közösségi összefogás

Bogdán István interjúja Nagy Józseffel, a község katasztrófavédelmi felelősével

Egy régi épület, új funkcióval

B.I.: Mesélne nekünk a jenőfalvi tűzoltószertár történetéről? Mikor épült, és mi volt a funkciója?

N.J.: A jenőfalvi tűzoltószertár 1965-ben épült, a helyi önkéntes tűzoltók szertáraként szolgált. Az évek során az épület funkciója megváltozott, mivel a községben csupán egy tűzoltóautó van, azt a helyi tanács által kialakított garázsban kap helyet, a korszerű felszerelésekkel együtt. A régi tűzoltóeszközök azonban továbbra is a jenőfalvi épületben kapnak helyet.

Az épület állapota és a felújítás szükségessége

B.I.: Mi indokolta az épület felújítását?

N.J.: Az épület nagyon rossz állapotban volt. A tetőszerkezet már évek óta beázott, a villamoshálózat elavult és életveszélyes volt, a belső falakat pedig újra kellett volna vakolni. Bár a funkciója inkább muzeális, fontosnak tartottuk, hogy az épület ne pusztuljon tovább. A helyi közösség számára értéket képviselnek a régi tűzoltóeszközök, hiszen a mai fiatalok már nem is látták ezeket működés közben. Az épület hosszú távon egy tűzoltómúzeumként szolgálhat, amely a helyiek és a községbe látogatók számára is érdekes lehet.

A felújítás ötlete és megvalósítása

B.I.: Hogyan fogalmazódott meg a felújítás gondolata?

N.J.: Az ötlet akkor született meg, amikor a polgármesteri hivatal épületének felújítása zajlott. Az eredeti terv az volt, hogy a hivatal épületéről leszedett cserepeket újrahasznosítjuk a tűzoltó szertár tetőzetéhez, azonban a leszedett cserepek állapota nem tette ezt lehetővé, így új cserepeket kellett vásárolnunk, amit a helyi tanács költségvetéséből finanszíroztak.

B.I.: Kik vettek részt a munkálatokban, és hogyan sikerült finanszírozni a projektet?

N.J.: A tetőszerkezethez szükséges faanyagot helybéliek, a Bartalis család és Kosza Botond

ajánlották fel. A munkálatokhoz szükséges további anyagokat, valamint a két napos kaláka során dolgozók étkezését a Jenőfalvi Tercs Közbirtokosság finanszírozta. A munkálatokban a helyi tűzoltózenekar, a focicsapat tagjai, néhány önkormányzati képviselő és számos vállalkozó szellemű helybéli vett részt. Külön öröm volt látni, hogy a szomszédság is segített, meleg kávéval és fizikai munkával támogatva a projektet. Ez az összefogás példamutató volt, és megmutatta, hogy közös erővel milyen nagy dolgokat érhetünk el.

Eredmények és visszajelzések

B.I.: Milyen változásokat hozott a felújítás, és hogyan fogadták ezt a helyiek?

N.J.: A felújítás után az épület új tetőt kapott, ami megakadályozza a további beázásokat. Bár még sok munka van hátra, ez az első lépés megmentette az épületet az enyészettől. A község lakói rendkívül pozitívan fogadták a felújítást. Mindenki örült, hogy újra életet leheltünk ebbe a fontos épületbe.

Tervek a jövőre nézve

B.I.: Mi a következő lépés az épület kapcsán?

N.J.: Az épület teljes körű restaurálása a következő cél. Szeretnénk a belső tereket is felújítani, beleértve a villamoshálózatot és a belső falakat. Terveink között szerepel az udvar és a kert rendbetétele is, hogy egy olyan múzeumot alakítsunk ki, amely nemcsak a helyieknek, hanem a községbe látogató turistáknak is élményt nyújt.

Köszönetnyilvánítás

B.I.: Kinek mondanának köszönetet a projekt sikeréért?

N.J.: Köszönet illeti mindazokat, akik bármilyen formában hozzájárultak a munkálatokhoz. A polgármesteri hivatalt, a Jenőfalvi Tercs Közbirtokosságot, a Bartalis családot, Kosza Botondot, a fúvószenekart, a focicsapatot, és természetesen minden önkéntest, aki időt és energiát nem sajnálva részt vett ebben a példás összefogásban. Egy ilyen közösségi megmozdulás igazi erőt ad mindannyiunknak, és megmutatja, hogy együtt minden lehetséges.

A közösségi összefogás példája a jenőfalvi tűzoltószertár felújítása, amely nemcsak az épület megmentéséről, hanem a közösség erejéről és összetartásáról is szól. Ez a projekt jó példája annak, hogy a közös munka nemcsak eredményt hoz, hanem közösséget is kovácsol.

Tisztességgel elvégeztem a munkám...

Karcfalva Község Önkormányzata, a Nagyboldogasszony Egyház közössége, élén Farkas Árpád lelkiatyával, a karcfalvi Larix, és a csíkjenőfalvi Tercs közbirtokosságok karöltve idén is emlékezetes napot biztosítottak a szépkort megélt falustársainknak.

November 3-án, vasárnap, szentmisével kezdődött az idősek napja, ezt követően a Karcfalvi Művelődési Házban folytatódott a rendezvény, ahol rövid, de tartalmas műsorral kedveskedtünk az ünnepelteknek. A jelenlévőket Gábor Tibor polgármester úr köszöntötte, az ünnepeltek köszöntése után egy kicsi „mesemondó" és egy szavalásban helyi szakaszon díjnyertes diák, név szerint Császár Viktória és Gidró Vivien-Tamara kápráztatták el a közönséget lenyűgöző előadásukkal. Ezt követően a Sárgarózsa Nyugdíjas Dalcsoport – akik Csíkszeredából érkeztek hozzánk –, rég nem hallott nótákat és népdalokat vitt színpadra, majd két vidám jelenetet is eljátszottak, a jelenlévők nagy örömére. A műsor végén Tánczos Barna szenátor úr tisztelte meg jelenlétével a település idős generációját, aki rendkívül szép szavakat fogalmazott meg, tiszteletét fejezte ki a „kor" iránt.

„... Az idő elszállt, csak emlékeimből élek,
sírva, kacagva néha vissza-vissza nézek.
Mit tettem én? Mennyi jót, vagy rosszat?
Istenem még milyen feladatokat oszthat?
Öreg szívem, mint vén hegedű húrja,
megkopott már, ki tudja, meddig bírja? ..."

„... Öreg szívem, mint vén hegedű húrja,
megkopott már, ki tudja, meddig bírja?..."

(Róna Katalin: Öreg szívem)

A tartalmas műsort követően az ünnepelteket terített asztal várta a díszteremben. A település két közbirtokossága és munkatársaik felszolgálták az ízletes töltött-káposztát, - amit a Larix Közbirtokosság konyhájában nagy odafigyeléssel főztek, a kiváló minőségű alapanyagot a Tercs Közbirtokosság

üzemeltetése alatt működő vágóhíd és húsfeldolgozó biztosította - mindezt jó étvággyal és jó hangulatban fogyasztották a jelenlévők.

Összegezve: mindenki, aki részt vett ezen az ünnepségen jó szájízzel és kellemes élményekkel tért haza családjához.

Karcfalva Község Önkormányzata ezúton fejezi ki köszönetét mindenkinek, aki megtisztelte jelenlétével a rendezvényt. Kiemelten hálás a községben lévő két közbirtokosságnak, hogy évről-évre támogatja anyagilag és személyes hozzájárulással is az ilyen és hasonló elmaradhatatlan eseményeit a faluközösségnek.

Kozma Anna

KÖNYVISMERTETŐ

Székelyektől hallottam
-Hatvan év legjobb viccei-

Idén nyáron immár ötödik, bővített kiadásban jelent meg **FÜLÖP LÁSZLÓ** könyve, amely hatvan év legjobb vicceit tartalmazza. Megközelítőleg 2000 vicc jelenik meg a könyvben amelyeket 60 év alatt különböző eseményeken, társaságokban jegyzetelt noteszeibe. Mindannyian ismerjük a nyugdíjas iskolaigazgatót, közöttünk él, társaságában nem könnyű megmaradni nevetés nélkül. Az eddigi négy kiadásban megjelent vicceket újakkal bővítette, amelyek a székely ember változatos, humoros észjárásának elemeit tartalmazzák.

A szerző továbbra is tartja a kötet előszavában írtakat: „A nevetés szívinfarktus-megelőző, csökkenti a vérnyomást és a koleszterinszintet. Csökkenti a stressz okozta feszültséget, aktívan dolgoztatja az izmokat, kalóriaégető. – Ha ez mind igaz, akkor az olvasó most egy gyógyászati könyvet tart a kezében.”

Fülöp László a Székaszó szerkesztőségét megajándékozta egy példánnyal, ennek apropóján mutatjuk be ezt a „gyógyászati” kötetet.

Székely Kalendárium 2025

Megjelent a Székely Kalendárium 2025. évre szóló kiadása, amelynek főmunkatársa a Csinódon élő Sepsiszéki Nagy Balázs. Személyesen tartott bemutatót e kiadványról több településen is, így Karcfalván is meghallgathatták őt akik érdeklődnek a naptárral ellátott vegyes tartalmú évkönyv iránt. 2024. december 11-én, szerdán délután 18:00 órától zajlott a könyvbemutató, amelyben az előadó elmesélte hogyan állt össze a kalendárium tartalma, miként zajlott az anyaggyűjtés, mely elvek határozták meg a végső tartalmat. A vetítettképes bemutató révén betekintést nyerhettünk a háttérmunkálatokba illetve a végeredményként létrejött kiadványba. A szerkesztők igyekeztek olyan tartalmat összeállítani, amely egyaránt hordoz újdonságot a helyi olvasóknak is, de a Székelyföldön kívül élőknek is. Nemcsak szenvedélyes kalendáriumolvasóknak és -gyűjtőknek ajánljuk, hanem mindenkinek, aki szeretne egy ízelítőt kapni Székelyföldről és Székelyföldből, például a hagyományok, gasztronómia, foglalkozások, történelmi események, fejlesztések, megemlékezések vagy éppen az innen indult egyéni életutak kapcsán.

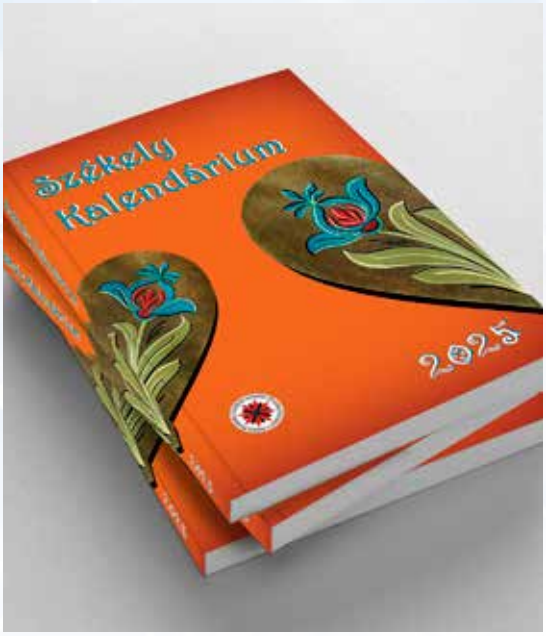

Futball, közösség, jövő: A Hargita Karcfalva tavaszi tervei

Bár a szezon felénél tartunk, már most számos izgalmas mérkőzésen és emlékezetes pillanaton van túl a Hargita Karcfalva csapata. Az őszi szezon a rossz időjárás miatt befejezetlenül zárult, de ennek ellenére visszatekinthetünk a legjobb pillanatokra, a tanulságokra, továbbá játékosaink beszámolnak további terveinkről, céljainkról. Mi történt a pályán? Hogyan alakultak az eredmények? Hogyan lesznek pótolva az elmaradt mérkőzések? És milyen célokat tűzött ki a csapat a szezon második felére? Az alábbi interjúkban megpróbálunk választ adni minden kérdésre.

Karcfalván a tavaszi szezon küszöbén a helyi focicsapat teljesítménye és a közösség összefogása egyre nagyobb figyelmet kap. A féléves mérföldkőnél beszélgettünk a csapat játékosaival, hogy megismerjük a céljaikat és azokat a kihívásokat, amelyekkel szembe kell nézniük. Sándor Arnold, Benes Zoltán és Kovács József osztották meg velünk a legfontosabb terveiket és tapasztalataikat.

Sándor Arnold:
A Felsőház elérése és csapatösszhang megőrzése

Sándor Arnold, a csapat hátvédje, elmondta, hogy a tavaszi szezon legfőbb célja, hogy minél több mérkőzést nyerjenek, és így bekerüljenek a felsőházba, ahol színvonalas mérkőzéseken mérhetik össze tudásukat. „Ezek a mérkőzések fontosak a fejlődés szempontjából, hiszen a jövőben sokat tanulhatunk belőlük” – hangsúlyozta a fiatal játékos. Továbbra is arra törekednek, hogy minél több játékos szerepet kapjon a csapatban, és hogy megőrizzék a jó csapatösszhangot.

A hazai mérkőzéseken a céljuk, hogy a lehető legjobban kiszolgálják a szurkolókat izgalmas és szép játékkal. Emellett köszönetét fejezte ki támogatóik felé. “Külön köszönjük a két közbirtokosságnak és a tanácsnak, hogy mindenben segítenek, legyen szó az idegenbeli utazások lebonyolításáról, a meccsek utáni kínálmációról, vagy akár azt, hogy biztosítják számunkra a megfelelő felszerelést “ – tette hozzá Arnold. Bíznak benne, hogy a jövőben további támogatókat tudnak maguk mellé állítani, hiszen sok tervük van a csapat és a közösség fejlesztésében.

Benes Zoltán:
Az újjáépítés kezdetei és a csapat fejlődése

Benes Zoltán játékos-edző kulcsszerepet játszott a csapat újraindításában, visszatekintett arra, hogyan kezdődött el az egész projekt. “Az ötlet Svájcban merült fel, amikor Both Zoltánnal és Gábor Lőrinccel arról beszéltünk, hogy Karcfalván újra elindítjuk a nagypályás focit” – mesélte Zoltán. Azóta sok idő eltelt, mindhárman apák lettek, ami természetesen kicsit háttérbe szorította a focit. Az igazi áttörést azonban egy találkozó hozta el: “A fiam keresztelője után találkoztam két helybéli fiatalemberrel, Péter Andorral és Vízi Andrással, akik arról érdeklődtek, hogy csinálhatnánk-e egy csapatot. Másnap már hívtam is Both Zoltánt, és elkezdtünk keresni olyan helyi fiatalokat, akik segíthetnek a csapat megerősítésében.”

Zoltán szerint a legfontosabb pillanat az volt, amikor három kulcsjátékos, Márton Benedek, Bucur Vlăduț és Both Tamás, akik más csapatban játszottak, hazatértek és csatlakoztak a csapathoz, annak ellenére, hogy bajnokesélyes csapatot hagytak ott, ahol minden feltételt biztosítottak számukra. A csapatépítés során az öltözők és a lelátók felújítása mellett a pálya minőségének

javítása is kulcsfontosságú volt. "A csapat edzésein nagy érdeklődésre számíthattunk, amelyeket Márton Zsolttal közösen tartottunk, és a helyi fiatalok – Jenőfalváról, Karcfalváról, Dánfalváról és Szentamásról – aktívan részt vettek a közös munkában."

„A bajnokság elején nehézségeink adódtak, különösen idegenbeli mérkőzéseken. Az idő múlásával azonban egyre jobban összeállt a csapat. Azok a játékosok, akiknek ez volt az első évük nagypályás focistaként, folyamatos fejlődést mutatnak, míg tapasztaltabb játékosaink egyre inkább hozzászoknak új csapattársaikhoz. Az utolsó öt mérkőzésből négyet sikerült megnyernünk, és ennek köszönhetően egyre nagyobb összetartással és önbizalommal várjuk a tavaszi folytatást. Végül szeretném megköszönni a szurkolóknak, akik bármilyen is legyen az időjárás, mérkőzésről-mérkőzésre nagy számban akár hazai, akár idegenbeli mérkőzésen segítik a csapatot."

Kovács József:
Az eddigi eredmények és a támogatóink fontossága

Kovács József, a csapat rangidős játékosa, rendkívül bizakodóan tekint a jövőbe. "Az eddigi eredmények nagyon biztatóak, és már az első meccseken látszott, hogy ügyes játékosaink vannak. Az edzéseken próbáltuk javítani az összeszokottságot, és úgy érezzük, hogy mostanra kezdünk igazi csapatként működni" – mesélte a szélsővédő.

„Most a téli szünetben az erős középmezőnyben tartózkodunk, ehhez kellet pár fontos mérkőzést kötelezően megnyernünk, ami szerencsére sikerült is, Csíkszentdomokos és Csíkszenkirály ellen. " Kovács úgy véli, hogy eredményeikre azért is lehetnek büszkék, mert a körzeti bajnokság az elmúlt években nagyot fejlődött, nagyobb lett a meccsek színvonala, köszönhető ez a csíkszeredai fociakadémiának, ahonnan sok jól focizó fiatal került ki, és erősítik a csapatokat.

A csapat tagjai és szurkolói közötti kapcsolatot Kovács József is kiemelte. "Nagyon szeretem az idegenbeli utazásokat, mert ez az időszak lehetőséget ad arra, hogy jobban megismerjük egymást, és erősödjön a csapat szelleme" – mondta. A csapat számára különösen fontos a szurkolók támogatása, akik minden időjárási körülmények között jelen vannak a mérkőzéseken, akár otthon, akár idegenben. "Köszönjük mindenkinek, aki szabadidejét a csapatra szánja, és kilátogat a mérkőzésekre."

> „A hazai mérkőzéseken a céljuk, hogy a lehető legjobban kiszolgálják a szurkolókat izgalmas és szép játékkal."

A tavaszi szezonban tehát izgalmas kihívások elé néz a Hargita Karcfalva csapata. Az elmaradt mérkőzésekről ez idáig nem született végleges döntés, időjárástól függően vagy február végén kerül pótlásra, vagy hétköznapokon kerülnek megrendezésre a mérkőzések. A csapat mérkőzéseiről és egyéb információkról Facebook oldalunkon tájékozódhatnak, amelyet Hargita Karcfalva néven találhatnak meg. Az edzők és a játékosok elkötelezettek abban, hogy tovább fejlődjenek, és minél több sikeres mérkőzést hozzanak el a szurkolók számára. A közösségi összefogás és a támogatóik segítsége pedig biztosítja, hogy a csapat céljait elérje, és egyre szebb jövőt építsen a foci számára községünkben.

Vizi András

A gyermekkori láz:

A gyermekkori láz gyakori jelenség, amely szülőkben gyakran aggodalmat kelt. Bár a magas láz ijesztő lehet, fontos megérteni, hogy ez önmagában nem betegség, hanem sokkal inkább a szervezet természetes védekező mechanizmusa. A láz a szervezet immunrendszerének válasza a fertőzésre. A megemelkedett testhőmérséklet segíti a fehérvérsejtek működését, amelyek a kórokozókkal harcolnak. Emellett a magasabb hőmérséklet gátolja a baktériumok és vírusok szaporodását, így elősegíti a gyógyulást.

Mikor kell aggódni?

Bár a láz általában ártalmatlan, vannak olyan esetek, amikor orvoshoz kell fordulni:

- **Magas láz:** Ha a gyermek hőmérséklete 38,5 °C fölé emelkedik, és nem reagál a lázcsillapítókra.
- **Hosszantartó láz:** Ha a láz több napig tart, vagy ismétlődő.
- **Egyéb tünetek:** Ha a lázhoz más tünetek is társulnak, például kiütés, erős fejfájás, merev nyak, vagy légzési nehézség.
- **Csecsemők:** Csecsemőknél minden lázat komolyan kell venni, és orvoshoz kell fordulni.

Lázcsillapítás: A lázcsillapítás célja nem a láz elnyomása, hanem a gyermek kellemetlen tüneteinek enyhítése. A lázcsillapítót csak akkor adjuk, ha a gyermek lázas és nyűgös. Fontos betartani az orvos által előírt vagy a gyógyszer csomagolásán feltüntetett adagolási utasításokat.

Hogyan segíthetünk a lázas gyermeknek?

- **Bőséges folyadékfogyasztás:** A láz kiszárít, ezért fontos, hogy a gyermek elegendő folyadékot fogyasszon.
- **Könnyű, hűsítő ételek:** A lázas gyermeknek könnyen emészthető, hűsítő ételeket adjunk.
- **Pihenés:** A lázas gyermeknek sok pihenésre van szüksége.
- **Hűsítő fürdő:** A langyos, nedves törölközővel való bedörzsölés vagy egy langyos fürdő segíthet csökkenteni a lázat.

Dr. Baróti Barna, családorvos

Antociánok: A színes titkok, amelyek jótékonyak egészségünkre

Az antociánok természetes színezékek (ibolya, lila, kék, piros és ezek árnyalatai), amelyek gyakoriak a növényekben, és amelyekről bizonyított, hogy rendszeres fogyasztásuk nagyon egészséges, így előnnyel jár az emberi szervezet számára. Ezek a vegyületek számos gyümölcsben és zöldségben megtalálhatók, leggyakrabban bogyós gyümölcsökben, mint az erdei áfonya, szeder, málna, ribiszke és cseresznye. Minél sötétebb a bogyó, annál nagyobb töménységben találhatók benne antociánok. Megtalálhatók a kék és vörös szőlő héjaiban is, amely a borok legfontosabb szín anyagai. Továbbá számos zöldségben is előfordulnak, például a vöröskáposzta, padlizsán, cékla és lilahagyma is gazdag ezekben a vegyületekben.

Az antociánok leginkább antioxidáns hatásukról ismertek. Ez azt jelenti, hogy képesek semlegesíteni a szervezetben képződő szabadgyököket, amelyek a sejtek és az örökítőanyag károsodását okozzák, és szerepet játszanak a különböző betegségek kialakulásában. Napjainkban az antociánok számos kutatás tárgyát képezik; ezeket a vegyületeket már kiegészítő kezelésként ajánlják bizonyos betegségek (például cukorbetegség, rák, szív- és érrendszeri betegségek), valamint neurológiai rendellenességek enyhítésére, mérséklésére. Egyes kutatások azt sugallják, hogy az antociánok képesek csökkenteni a gyulladást a test különböző részein, így hozzájárulhatnak a krónikus gyulladások kezeléséhez. Továbbá, az antociánok látásjavító hatása is ismert: segíthetnek a szemek egészségének megőrzésében, különösen az öregedéssel járó szemproblémák esetén.

Fogyasszuk ezeket a gyümölcsöket és zöldségeket mindennap, frissen és feldolgozva egyaránt. A napi fogyasztásuk segíthet a hosszú távú egészség megőrzésében, miközben finom és változatos étkezéseket biztosít.

Gábor Szidónia,
Doktorandusz hallgató
Élelmiszertudományi Doktori Iskola
Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem

Modern rehabilitációs eszközök és kezelések az SZJA Orvosi és Metodikai központban

A Hidroelectrica RT. jóvoltából számos fejlesztést sikerült megvalósítani a Székelyföldi Jégkorong Akadémia csíkkarcfalvi központjában. A megvásárolt eszközök a különböző izomsérülések, hátfájdalmak, íngyulladások kezelésében hasznosak, de sok egyéb sérülés esetén is kiválóan alkalmazhatók.

A sportolók gyors és hatékony rehabilitációja érdekében a Székelyföldi Jégkorong Akadémia Orvosi és Metodikai Központja folyamatosan frissíti kezelési palettáját, és új, innovatív eszközöket alkalmaz. A központban nemcsak jégkorongozók, hanem amatőr sportolók és a társadalom szélesebb körében is segítséget nyújtanak.

A BTL CP-Motion térdmozgató készülék a keresztszalag-sérülések és műtét utáni rehabilitációban alkalmazható. Az ortopéd orvosok gyakran javasolják, és a rehabilitáció során fontos szerepet játszik a bokasérülések kezelésében. A központban új fizioterápiás kombigép is elérhető, amely ultrahang, elektromos és kis intenzitású lézer kezeléseket kombinál.

Dr. Sólyom Annamária, a SZJA sportorvosa szerint: a készülék különösen túlterheléses szindrómák és gerincsérv utáni rehabilitáció esetén alkalmazható. A BTL Shockwave sokkterápiás gép új fejének beszerzésével, hatékonyan gyógyíthatóak az izom- és ízületi sérülések. "A sportlabor legfontosabb beruházása a Vald Force Decks erőplató volt. A gép nagyon sokoldalúan használható, segíti a sportorvos, a fizioterápiás orvos, a gyógytornászok és az erőnléti edző munkáját is a különböző tesztelések során, valamint a sérülések utáni rehabilitációban, és pontos képet ad a sportolók erőnlétéről valamint a gyógyulás folyamatáról" – mondta a sportorvos. Hozzáfűzte: a megvásárolt FirstBit szoftver segítségével követhető a sportolók teljesítménye a különböző sportlaboratóriumi tesztelések során, beleértve a szívfrekvencia variabilitás (HRV) mérését is, amely segít a terhelési és nyugalmi állapotok pontos nyomon követésében. A központ új fejlesztései között található a BTL HIT Laser, egy magas intenzitású lézerterápia, amely hatékonyan alkalmazható íngyulladások, izomregeneráció és derékfájdalmak kezelésére. A lézerterápia legnagyobb előnye, hogy nem igényel fizikális kontaktust, így elkerülhető a fertőzés kockázata, és fájdalommentes beavatkozást biztosít a páciensek számára.

Az új BTL 08 ABPM 24 órás vérnyomás mérésre ad lehetőséget, a PC BTL Cardiopoint EKG szoftver nagy segítséget nyújt a vizsgálatok eredményeinek elemzésében.

A BTL-6000 Tr-Therapy Elite (Tecar) rádióhullám-kezelés különösen hasznos az izomfeszülés, húzódás, gyulladások, valamint ízületi problémák kezelésében. Dr. Fazakas-Máthé P. Alpár, a központ fizioterápiás és rehabilitációs szakorvosa szerint: a rádióhullámoknak köszönhetően erős, intenzív meleg érzet alakul ki a kezelt testrészen, ami serkenti a vérkeringést és felgyorsítja a gyógyulást. Az új General Electric ultrahang szondák segítségével a központban dolgozó kardiológus és belgyógyász szakorvosok minőségi képet kapnak a vizsgálatok során.

A központ tehát a Hidroelectrica RT. segítségével nagy mértékben fejlesztette az eszközparkját így továbbra is élen jár a rehabilitációs kezelések terén, hogy a jégkorongozók, amatőr sportolók és a civil páciensek gyorsan és fájdalommentesen térhessenek vissza kedvenc sportjukhoz, illetve fájdalommentesen élhessék a hétköznapjaikat.

Áldott, békés karácsonyt kíván a Székelyföldi Jégkorong Akadémia munkaközössége!

Jubileumi kabaré-előadás, 40 éves a HAHOTA

A marosvásárhelyi Hahota színtársulat január 21-én, kedden este 7 órától Karcfalván a művelődési házban mutatja be várva várt jubileumi kabaré-előadását, melynek címe Csak komédia!

Fellépnek: Puskás Győző, Gönczy Katalin, Kelemen Barna, Cseke Péter, Halmágyi Éva és Szőlősi P. Szilárd. **Énekel:** Jakab Bodoni Ildikó. **Rendező:** dr. Kovács Levente.

Jegyek elővételben már kaphatók!
Érdeklődni a 0740 289453 telefonszámon lehet.

A szemétszállítás programja a 2025-ös évre

Hónap	Karcfalva	Jenőfalva	Szelektív hulladék
Január	2, 16, 30	3, 17, 31	3
Február	13, 27	14, 28	7
Március	13, 27	14, 28	7
Április	10, 24	11, 25	4
Május	8, 22	9, 23	2
Június	5, 19	6, 20	6
Július	3, 17, 31	4, 18	4
Augusztus	14, 28	1, 15, 29	1
Szeptember	11, 25	12, 26	5
Október	9, 23	10, 24	3
November	6, 20	7, 21	7
December	4, 18	5, 19	5

GOMBÁS CIBRELEVES

kitűnő ellenszere a másnaposságnak

Kozma Veronika (69 éves) – Csíkjenőfalva

Hozzávalók:
1 fej hagyma, 3 cikk fokhagyma, 2-3 evőkanál olaj, 1 kiskanál pirospaprika (fűszerpaprika), 1 evőkanál tárkony, 20 dkg termesztett csiperke, só; a púpos tojásrántottához: 3 tojás, só, bors, 1-2 evőkanál olaj; az eresztékhez (habaráshoz): 2 evőkanál tejföl, 1 evőkanál liszt.

Elkészítése:
Az apró kockára vágott hagymát az olajon megdinszteljük, hozzáadjuk a zúzott vagy felkockázott fokhagymát, majd a finomra vágott tárkonyt, megszórjuk pirospaprikával, összekavarjuk, felengedjük forró vízzel és felforraljuk. Ezalatt felszeleteljük a gombát, majd a fövő leveshez adjuk, sózzuk, és tovább főzzük.

Az eresztékhez a lisztet elkeverjük a tejföllel, valamint kevés forró levessel, visszatöltjük a levesesfazékba, és felforraljuk.

A legvégén felverjük a tojásokat, sózzuk, borsozzuk, az olajon púpos tojásrántottát készítünk belőle, felkockázzuk, és a fövő leveshez adjuk.

Az egyszerű, de finom levest friss kenyérrel tálaljuk.

Veronka szerint a leves kitűnő ellenszere a másnaposságnak, ideális átmulatott éjszakák után. Mint mondta, ilyen alkalmakkor tálaláskor tehetünk ecetet az asztalra, hogy aki savanyúbban óhajtja, ízesíthesse.

(A recept megjelent a baróti Tortoma Könyvkiadó gondozásában kiadott 100 recept, több mint 100 felcsíki háziasszony című gyűjteményben.)

Fotók: Bartalis Előd

VICCEK

Fülöp László viccgyűjteményéből

Erdélyből van?
Két magyar polgár pálinkázik. Azt mondja az egyik:
- Finom pálinka, Erdélyből van?
- Nem, szilvából.

Székely házaspár szerelme
- Están, te, vótam a javasasszonynál, aszonta, hogy má' nem szerecc!
- Métt szórod a pénct, Maris, én megmondtam vóna neked ingyen es!

A lelkész és az iszákos
A lelkész próbálja megtéríteni a falu iszákosát:
- Tudod, hogy az alkohol az ördög műve? Például ha odaraksz egy tehén elé egy veder vizet és egy veder bort, szerinted melyikből iszik? – példálózik a lelkész.
- Hát biztos a vízből – feleli az iszákos.
- Természetesen. És azt is tudod, hogy miért?
- Igen, atyám, mert marha.

Elsőben
- Gyerekek, ki tudja, mire való a fülünk? – kérdezi a tanító néni.
- Hogy lássunk – feleli Pistike.
- Biztos vagy benne, kisfiam?
- Igen, mert ha nem lenne fülünk, a szemünkre csúszna a sapka.

Skót asztalfoglalás
A skót bemegy a vendéglőbe.
- Asztalt szeretne foglalni? – kérdezi tőle a pincér.
- Ellenkezőleg! Körülbelül egy óra múlva visszajövök egy hölggyel, és szeretném, ha azt mondaná, hogy minden asztal foglalt.

Az elvtárs luxusautója
Az 50-es években két bácsi csodálkozik a faluba látogató pártos elvtárs luxusautóján.
- Nézd meg, te, milyen teherkocsi, e' má' igen!
- Bácsik, ez nem teherkocsi, hanem luxusautó – világosítja fel az elvtárs a bácsikat.
- Maguknak luxus, de nekünk teher.

Rögtönzött prédikáció
A plébános a szentmise után mondja a kántornak:
- Amikor felmentem a szószékre, még nem tudtam, hogy miről fogok beszélni.
Mire a kántor:
- Plébános úr, mi még akkor se tudtuk, miről beszélt, amikor lejött onnan.

SKANDI

*	BEFEJEZŐ RÉSZ 1.	BILLENTYŰS HANGSZER	IDŐMÉRŐ SZERKEZET	KIÜTÉS A RINGBEN	*	ÓRDAS (ÁLLAT)	ERŐSNEK LENNI OLYAN, MINT ÚRINŐNEK LENNI. HA BIZONYGATNUNK KELL, HOGY AZOK VAGYUNK, ... MARGARET THATCHER		
BEFEJEZŐ RÉSZ 2.	A				FLUOR HALK ZÖRÉJ				
KIRÁLYI FEJFEDŐ AMPER									
				NÉMET Ő (FFI) TARISZNYA, ÁTALVETŐ			NULLA DIRK..., N. JOGÁSZ		PAPÍRVÁGÓ ESZK. FŐ ÜTŐÉR
ŐREGES BÁNYARÉSZ ...-MÓG, DOHOG			ITT TANULNAK A DIÁKOK SIEMENS						
HELYTELE-NÍTŐ									
MISTER EZER!			ZORRO LÁNDZSA		MAGOT VET ESS!				
						ELEKTRON PAPÍRRA VET		TÁRGYRAG EGYENLET EREDMÉNYE	
REPETA SUGÁR		BENT MÁKOS! AZ INVÁZIÓ KEZDETE!			FALIÓRA RÉSZE ÉKKÉPPEN				
NEMZETP. INFORM. RENDSZER VOLT				JEGYZETEL LÁNGOL			ITTRIUM ETNA-KRÁTER!		RÖNTGEN
						ZÚZ URÁN			
MEGHÍVOTT	M								*

Készítette: Benedek Enikő
Megjelent a Hargita Népében

Székaszó

Szerkesztők: SZŐCS László, KOZMA Anna, KISS Adél
E-mail: szocslaszlo86@yahoo.com, tel: 0745 217076
Arculatterv, tipográfia: ÁDÁM Gyula, TOP INVEST
Nyomdai kivitelezés: TOP INVEST KFT.

A beküldött írásokat szerzőik előzetes hozzájárulása nélkül, mondanivalójuk tiszteletben tartásával, esetenként szerkesztett formában jelentetjük meg.

A lapszám megjelenését támogatta
Magyarország Miniszterelnöksége valamint
a Bethlen Gábor Alapkezelő ZRT.

Nemzeti Együttműködési Alap
Miniszterelnökség
Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

Áldott karácsonyi ünnepeket és egészségben gazdag új esztendőt kíván a SZÉKASZÓ szerkesztősége minden kedves olvasónak!